

Проект SWorld

Гилев Т.А., Краснощекова Т.А., Собянин Ф.И. и др.

**НАУЧНЫЕ ОТВЕТЫ НА ВЫЗОВЫ
СОВРЕМЕННОСТИ: ОБРАЗОВАНИЕ
И ВОСПИТАНИЕ, СПОРТ**

входит в РИНЦ SCIENCE INDEX

МОНОГРАФИЯ

Книга 2

Одесса
Куприенко СВ
2016

УДК 001.895
ББК 94
Н 347

Авторский коллектив:

Андреева А.Ф. (3.2), Буханов В.Д. (4), Гилев Г.А. (5), Евсюков О.Ф. (1),
Климова В.К. (4), Краснощекова Г.А. (3.5), Максимов Н.Е. (5), Мегем О.Н. (2),
Мовчан Л.В. (3.3), Петренко М.А. (3.1), Плешаков А.А. (5), Посохов А.В. (4),
Серегина Л.Н. (3.4), Собянин Ф.И. (4), Стрелкова Я.А. (4),
Стрижакова Е.В. (4), Шимохина М.В. (4)

Рецензенты:

Григоренко А.П., д.м.н., профессор, НИУ БелГУ (4)

Нагаев В.М. доктор педагогических наук, профессор, ХНАУ им.В.Докучаева (1)

Целых М.П., доктор педагогических наук, доцент, Таганрогский педагогический институт (3.5)

Шулятьев В.М., доктор педагогических наук, профессор, Российский государственный университет дружбы народов (5)

Н 347 **Научные** ответы на вызовы современности: образование и воспитание, спорт. В 2 книгах. К 2.: монография / [авт.кол. : Гилев Г.А., Краснощекова Г.А., Собянин Ф.И. и др.]. – Одесса: КУПРИЕНКО СВ, 2016 – 151 с. : ил., табл.
ISBN 978-966-2769-78-4

Монография содержит научные исследования авторов в области образования и воспитания. Может быть полезна для психологов, педагогов, а также соискателей, аспирантов, магистрантов и студентов высших учебных заведений.

УДК 001.895
ББК 94

© Коллектив авторов, 2016
© Куприенко С.В., оформление, 2016

ISBN 978-966-2769-78-4

Монография подготовлена авторским коллективом:

1. *Андреева Александра Федоровна*, ОСП НАУ Славянский колледж Национального авиационного университета, специалист - *Параграф 3.2*
2. *Буханов Владимир Дмитриевич*, Белгородский государственный университет, кафедра медико-биологических основ физической культуры, кандидат ветеринарных наук, доцент - *Глава 4 (в соавторстве)*
3. *Гилев Геннадий Андреевич*, Московский государственный машиностроительный университет (МАМИ), доктор педагогических наук, профессор - *Глава 5 (в соавторстве)*
4. *Евсюков Александр Феликсович*, Украинская инженерно-педагогическая академия, докторант, доцент - *Глава 1*
5. *Климова Виттория Константиновна*, Белгородский государственный университет, кафедра медико-биологических основ физической культуры, кандидат биологических наук, доцент - *Глава 4 (в соавторстве)*
6. *Краснощечкова Галина Алексеевна*, Южный федеральный университет, Кафедра иностранных языков, доктор педагогических наук, доцент - *Параграф 3.5*
7. *Максимов Николай Евгеньевич*, Московский государственный машиностроительный университет (МАМИ), кандидат педагогических наук, доцент - *Глава 5 (в соавторстве)*
8. *Мегем Олеся Николаевна*, Глуховский национальный педагогический университет имени Александра Довженка, кандидат педагогических наук, доцент - *Глава 2*
9. *Мовчан Людмила Владимировна*, Уманский национальный университет садоводства, кандидат педагогических наук, ст. преп - *Параграф 3.3*
10. *Петренко Марина Александровна*, Южный федеральный университет, Академия психологии и педагогики, кафедра образования и педагогических наук, кандидат педагогических наук, - *Параграф 3.1*
11. *Плешаков Александр Александрович*, Московский государственный машиностроительный университет (МАМИ), соискатель, доцент - *Глава 5 (в соавторстве)*
12. *Посохов Алексей Викторович*, Белгородский государственный университет, кафедра медико-биологических основ физической культуры, кандидат биологических наук, доцент - *Глава 4 (в соавторстве)*
13. *Серегина Людмила Николаевна*, Балтийская государственная академия рыбопромыслового флота, соискатель, - *Параграф 3.4*
14. *Собянин Федор Иванович*, Белгородский государственный университет, Кафедра теории и методики физической культуры, доктор педагогических наук, профессор - *Глава 4 (в соавторстве)*
15. *Стрелкова Ярославна Александровна*, Белгородский государственный университет, кафедра медико-биологических основ физической культуры, кандидат педагогических наук, доцент - *Глава 4 (в соавторстве)*
16. *Стрижакова Елена Владимировна*, ГБУ" Центр адаптивного спорта" - *Глава 4 (в соавторстве)*
17. *Шимохина Мария Валерьевна*, ГБУ" Центр адаптивного спорта", кандидат педагогических наук, доцент - *Глава 4 (в соавторстве)*

Содержание

ГЛАВА 1. МОЖЛИВОСТІ МОДЕЛІ Д. КОЛБА У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ АГРАРНИХ ВНЗ	
Вступ.....	6
1.1. Інноваційні процеси в професійно-педагогічній підготовці викладачів аграрних ВНЗ.....	6
1.2. Професійне навчання дорослих.....	11
1.3. Основний зміст моделі Д. Колба.....	19
Висновки.....	25
ГЛАВА 2. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ГЕНЕЗИСУ ШКІЛЬНОЇ БІОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	
Вступ.....	26
2.1. Концептуальні засади періодизації шкільної біологічної освіти.....	27
2.2. Періодизація шкільної біологічної освіти в Україні (1940 – 2000 рр.).....	35
Висновки.....	44
ГЛАВА 3. СОВРЕМЕННЫЕ НАУЧНЫЕ РАЗРАБОТКИ В ОБЛАСТИ ОБРАЗОВАНИЯ	
3.1. Гуманитарные образовательные технологии: характеристика и типология.....	45
Введение.....	45
3.1.1. Рефлексивный подход как инструмент исследования гуманитарных образовательных технологий.....	46
3.1.2. Типологизация гуманитарных образовательных технологий.....	49
3.1.3. Результаты исследования.....	56
Выводы.....	58
3.2. Тренинг мотивации учебной и профессиональной деятельности студентов.....	59
3.3. Професійна підготовка в університетах Австралії.....	71
Вступ.....	71
3.3.1. Вимоги ринку праці.....	72
3.3.2. Заходи уряду щодо покращення вищої освіти.....	75
3.3.3. Система вищої освіти в Австралії.....	77
Висновки.....	82

3.4. Роль научно-исследовательской деятельности студентов при формировании профессиональных компетенций в технических вузах.....	82
3.5. Совершенствование иноязычной компетенции на основе развития самостоятельности студентов инженерных специальностей.....	94
Введение.....	94
3.5.1. Профессионально ориентированное обучение иностранным языкам студентов инженерных специальностей.....	95
3.5.2. Основные противоречия в области преподавания иностранного языка.....	97
3.5.3. Реализация индивидуального подхода к обучению иностранному языку.....	99
3.5.4. Роль преподавателя в обучении профессионально ориентированному иностранному языку.....	101
Выводы.....	106
ГЛАВА 4. АНАЛИЗ ВОЗДЕЙСТВИЯ ИППОТЕРАПИИ НА ДЕТЕЙ С ОГРАНИЧЕННЫМИ ВОЗМОЖНОСТЯМИ	
Введение.....	107
4.1. Иппотерапия при детском церебральном параличе (дцп).....	109
4.1.1. Оценка этапов физического развития.....	109
4.1.2. Исследование подвижности суставов.....	111
4.1.3. Анализ результатов пульсометрии при занятиях иппотерапией.....	112
4.1.4. Исследование вегетативной регуляции ритма сердца.....	114
4.1.5. Оценка функционального состояния системы «всадник-лошадь» с использованием электропунктурной диагностики.....	116
4.1.6. Анализ воздействия факторов иппотерапии с помощью метода газоразрядной визуализации (грв).....	118
4.2. Иппотерапия при сахарном диабете.....	125
4.3. Оценка иппотерапевтических занятий родителями и опекунами детей с ограниченными возможностями здоровья.....	128
Выводы.....	128
ГЛАВА 5. СРЕДСТВА ПОДГОТОВКИ ПЛОВЦА С ПОЗИЦИИ ФОРМИРОВАНИЯ И СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ СПОРТИВНЫХ ДВИЖЕНИЙ	
Литература.....	142

самосовершенствованием и решительностью.

9. Время летит.

10. Сегодняшние слюни станут завтрашними слезами.

11. Люди, которые вкладывают что-то в будущее — реалисты.

12. Твоя зарплата прямо пропорциональна твоему уровню образования.

13. Сегодня никогда не повторится.

14. Даже сейчас твои враги жадно листают книги.

15. Не попотеешь — не заработаешь.

Рынок труда дает превосходное вознаграждение за профессионализм, качество работы и высокую производительность. Это ваш духовный и профессиональный капитал.

За средние результаты он платит меньше, а за работу ниже среднего уровня расплачивается низким вознаграждением, чувством неудачи и разочарования.

Самая важная идея этого тренинга такова: «Успех предсказуем»

Успех сегодняшнего студента и будущего специалиста - вовсе не вопрос удачи, везения, случая или умения оказаться в нужном месте в нужное время.

Успех столь же предсказуем, как тот факт, что солнце встает на востоке и садится на западе.

Применяя на практике усвоенные вами принципы, вы будете обладать несерьезным преимуществом перед теми, кто не знает этих методов и стратегий, либо не используют их на практике.

Ключевые слова: мотивация, знания, деятельность, личностный рост, саморазвитие, самопознание, вера, дисциплина, изменения, привычки, время, духовный и профессиональный капитал, успех.

3.3. Професійна підготовка в університетах Австралії

Вступ

Система вищої освіти Австралії вважається однією з найкращих у світі: величезний економічний і науковий потенціал цієї країни є наслідком демократичної системи надання освіти громадянам, значних витрат на підготовку й перепідготовку кадрів, використання найсучасніших педагогічних та інформаційних технологій, технічних засобів навчання. Підготовка фахівців аграрного профілю у системі вищої освіти Австралії спрямована на розвиток умінь студентів ставити мету, самостійно вчитися, думати, вирішувати проблеми, приймати рішення й досягати бажаних результатів. Саме такими

вміннями повинен володіти сучасний фахівець сільського господарства, який є справжнім професіоналом.

Досвід Австралії є корисним для аграрної освіти України, адже системи професійної підготовки бакалаврів сільського господарства в університетах Австралії відповідає сучасним міжнародним освітнім стандартам, вищі навчальні заклади сліdkують за потребами ринку праці, акумулюючи передовий світовий досвід у сфері освіти, адаптуючи його до потреб свого суспільства. Особливий інтерес становить австралійський підхід до забезпечення якості вищої освіти в умовах розширення спектру можливостей споживачів освітніх послуг. Упровадження різних організаційних форм і методів заслуговують на увагу з огляду на необхідність вдосконалення підготовки вітчизняних фахівців сільського господарства.

3.3.1. Вимоги ринку праці

На основі методологічних досліджень ми з'ясували, що Австралія – високорозвинена індустріально-аграрна країна з багатогалузевою економікою і високим науково-технічним потенціалом. Вона посідає 12-е місце серед членів Організації економічного співробітництва і розвитку за основними статистичними показниками, включаючи життєвий рівень населення. За даними (Index of Economic Freedom, The Heritage Foundation, U.S.A. 2001): внутрішній валовий продукт (ВВП) – \$ 410 млрд., темп зростання – 5,1%, ВВП на душу населення – \$21881, прями закордонні інвестиції – \$ 3,6 млрд., імпорт (автомобілі, обладнання для комп'ютерів, засоби зв'язку, продукти хімічної промисловості та ін.) – \$ 75,5 млрд., 1997 (т.ч. Італія – 10,1%; США – 9,8%; Японія – 8,1; Йорданія – 5,4%), експорт (готові вироби, мінеральна сировина і сільськогосподарські продукти) – \$ 69,2 млрд., 1997 (т.ч. Німеччина – 22,4%; Японія – 11,5%; Італія – 9,4%; Великобританія – 4,6%) [1].

Структура господарства Австралії цілком сучасна і відповідає критеріям високорозвинених країн. В обробній промисловості зайнято 16 % працюючих і вони створюють 19 % ВВП, в добувній промисловості, відповідно, 2 і 7 %, сільському господарстві – 6 і 4 % і в третинній сфері – 68 і 61 %. Висока продуктивність праці пов'язана з використанням найновішої техніки, технології та організації праці. Саме це і є основою високого ВВП на душу населення, що ставить країну на один щабель із передовими країнами світу.

Сільське господарство відрізняється високою інтенсивністю та механізацією і має експортне значення. Продукти тваринного і рослинного походження дають 35 % вартості експорту. Експорт Австралії спрямовується

зараз також у США, Китай і країни Південно-Східної Азії. Як експортер сільськогосподарської продукції Австралія поступається на світових ринках лише США, Нідерландам та Франції. Структуру експорту визначають міжнародний попит і можливості природного середовища.

Австралія є лідером Кернської групи країн-виробників продуктів сільського господарства (на частку країн цієї групи припадає 20% світового експорту сільськогосподарської продукції), що об'єднала у 1986 р. 14 країн, які протестували проти дискримінації їхньої продукції на ринку країн ЄС. В Австралії знаходиться 14% усього світового поголів'я овець (понад 150 млн. голів), таким чином країна є найбільшим у світі постачальником вовни: до 30% усього світового обсягу вовни має австралійське походження. Крім цього, країна – один з головних виробників зернових, цукру, молочних продуктів, фруктів. Австралійські ферми здебільшого займають великі ділянки землі, вони капіталомісткі, спеціалізуються на виробництві одного з видів сировини й орієнтовані на експорт.

Орні території займають менше 10% від загальної площі країни. Пшеницю вирощують у кожному штаті, при цьому експортується від 70% до 80% врожаю. На відміну від країн Північної півкулі, зернові засівають узимку (травень, червень, липень). Велику частину врожаю збирають у Квінсленді у пересні і жовтні, а потім у Вікторії і південних областях Західної Австралії в січні. У районах, що спеціалізуються на виробництві пшениці, вирощують ячмінь, овес, ведуть заготівлю фуражу.

У Квінсленді і на північних прибережних рівнинах Нового Південного Уельсу вирощують цукрову тростину. Її виробництво високо механізоване, традиційне ручне збирання тростини залишилося в минулому. В Австралії вирощують також бавовну, рис, тютюн, фрукти помірних і тропічних широт, сорго, олійні культури. В усіх штатах, а особливо в Новому Південному Уельсі, Вікторії і Південній Австралії, розвинуте виноградарство. Австралійські вина йдуть не тільки на внутрішній, але й на світовий ринки.

Вівчарство набуло поширення у всіх штатах країни. Третина національного поголів'я овець знаходиться в посушливому "пасторальному" поясі, причому більшу його частину становлять мериноси. В областях, де випадає від 380 до 635 мм. дощу в рік, тваринництво межує з рослинництвом, де зосереджено 40% усього поголів'я овець.

У цьому випадку характерний приклад штату Вікторія, де сільське господарство має змішаний характер, і розведення овець і ягнят супроводжує виробництво пшениці. Більша частина поголів'я великої рогатої худоби

зосереджена в штатах Квінсленд, Новий Південний Уельс. Популярні англійські породи худоби – херефорди і шорторни – були замінені згодом на менш вибагливі породи – африкандерів, брахманів і санта-гертруд [2].

Уряд Австралії працює в тісному контакті з національними асоціаціями виробників сільськогосподарської продукції. Держава ініціює наукові дослідження, консультативні й освітні послуги, організовує служби національного і міжнародного маркетингу, регулює рівень цін, допомагає фермерам під час засух і повеней, стимулює розвиток екологічно безпечних систем виробництва.

Динамічний ефективний розвиток сільськогосподарського виробництва залежить насамперед від високого рівня професійної підготовки фахівців і мотивації праці. В умовах ринкової економіки, у сфері високої конкуренції висуваються нові вимоги до фахівців різної професії, рівню їхньої кваліфікації, результативності праці і відповідальності. Нові якісні вимоги до фахівців аграрного профілю викликані прогресивними технологіями у сфері виробництва, менеджменту, комерційної діяльності тощо. Важливого значення набуває фактор економічного росту, пов'язаний з професійною підготовкою і раціональним використанням кадрового потенціалу.

Технологічний розвиток суспільства сприяв до кардинальних змін на ринку праці, а саме: зменшення кількості робочих місць, збільшення вимог роботодавців, розвиток багатьох галузей, поява нових професій, оновлення устаткування, швидка зміна технологій, висока конкурентність.

Виділяють такі основні вимоги до фахівця:

- особистісні риси (задатки, здібності, навички, уміння) – інтелектуальні риси, навички міжособистісної комунікації, ділові якості;
- спеціальні професійні якості (компетентності) – сприйняття корпоративної культури, специфічні для певного виду діяльності, вузлові компетентності [3].

Австралія хоч і належить до провідних країн світу і характеризується сталим розвитком економіки, все ж має занепокоєння щодо покращення рівня кваліфікації робочої сили в галузі сільського господарства. Основні фактори, що впливають на розвиток сільськогосподарської промисловості країни такі: конкуренція серед різних галузей промисловості; слабка реклама промисловості; негативні відзиви про умови праці; скорочення та старіння сільського населення; мала кількість випускників вищої школи; низька зацікавленість студентів у вивченні сільськогосподарської промисловості; нечітке визначення шляхів кар'єрного росту аграрного сектора.

Слід також відмітити, що на розвиток сільськогосподарського сектора впливають негативні кліматичні зміни, деградація земельних ресурсів, нестача водних ресурсів, зараження шкідниками, що значно зменшує виробництво продукції. Промисловість потребує фахівця високої кваліфікації, який володіє навичками раціонального збереження землі, води, палива тощо; володіє ґрунтовними знаннями з менеджменту біозахисту, безпеки продуктів харчування, торгівлі, ринкових відносин, розвитку ринку, навичками стратегічного планування, управління людськими ресурсами, вмінням залучити додаткові засоби фінансування.

Уряд країни, уряд штатів, вищі навчальні заклади та різні сільськогосподарські організації беруть активну участь в обговоренні сучасного стану сільськогосподарської промисловості з метою покращення професійної підготовки кваліфікованих фахівців відповідно до вимог як зовнішнього, так і внутрішнього ринку праці [4].

3.3.2. Заходи уряду щодо покращення вищої освіти

Система вищої освіти в Австралії здійснює значний внесок в майбутнє країни і відіграє істотну роль в інтелектуальному, економічному та соціальному розвитку країни. Сектор вищої освіти не тільки навчає майбутніх фахівців та надає їм роботу, а й успішно здійснює економічний поступ Австралії, сприяє культурним і торгівельним зв'язкам між країнами. Він відіграє основну роль у розвитку знань та інновацій, що створюють економічно здорову основу для держави. Ось чому уряд приділяє значну увагу вищій освіті та виділяє значні кошти на її розвиток. У 2003 році був виданий Закон "Про підтримку вищої освіти" [5; 6], у якому піднімалися основні проблеми: матеріальне забезпечення системи вищої освіти; фінансова підтримка провідних цілей університетів; поглиблення базових знань шляхом фінансування дослідницьких можливостей Австралії для розвитку національної економіки, міжнародної конкурентоспроможності; економічна підтримка студентів, які бажають отримати вищу освіту.

Не дивно, що університети Австралії займають провідні позиції в Тихоокеанському регіоні, а їхні дипломи визнаються в усьому світі. Кількість їхніх студентів сягає 680 тис. Перелік тільки бакалаврських програм включає більше 2000 позицій.

Політичний контекст і керування освітою в австралійській моделі управління вищою освітою дуже специфічні. В країні з федеративною формою державного устрою управління освітою централізоване, відсутні органи -

посередники, яким центральне міністерство могло б направляти частину своїх повноважень. Експерименти щодо створення таких буферних організацій ведуться впродовж 30 років, але жоден з них (окрім створення «Агенції з якості») [7] не був визнаний вдалим. Частково це пояснюється історичними умовами формування австралійської освітньої системи. Рішення референдуму 1946 р. зобов'язало центральний уряд (уряд Співдружності) виконувати ряд соціальних обов'язків, до яких входило забезпечення доступності якісної вищої освіти. Поставлене завдання щодо зростання освітнього рівня населення було розв'язане в 1970 р. (кількість студентів зросла в 10 разів із 1940 до 1970 рр., третина населення працювала в освіті).

Подальше утвердження освіти проходило у контексті розвитку федеративних взаємин, при цьому роль центрального уряду безперервно зростала. 1991 року на конференції керівників штатів і території схвалили угоду, за якою система вищої освіти визначалася як сфера сумісної відповідальності. Однак співдружність відповідала за всі функції фінансування та стратегічного планування в цій галузі. Місцевий уряд мав контролювати та брати участь у фінансових дослідженнях. Головний ревізор штату виконував аудиторську перевірку фінансових декларацій університетів та надавав звіт парламенту штату. Така система «подвійного контролю» часто створювала напругу між політичними намірами співдружності та домовленостями штатів. Для попередження конфлікту відбувалися консультації між чиновниками співдружності та штатів, що проходили в рамках Сумісного комітету з вищої освіти.

Останні зміни в структурі та ролі університетських керівних органів Австралії відбулися на тлі загальної тенденції до концентрації виконавчої влади в апараті віце-канцлера. Вивільнення виконавчих повноважень спонукали до розширення деяких загальних управлінських функцій. Останнім часом, в більшості вищих навчальних закладів зросли можливості старшого виконавчого посадовця, були створені посади заступника віце-канцлера зі спеціальними повноваженнями в таких сферах, як: дослідницька, науково-педагогічна та міжнародна діяльність.

Інший вияв концентрації влади в апараті віце-канцлера – це створення Австралійського комітету віце-канцлерів як організації, що представляє інтереси австралійських університетів у діалозі з урядами штатів/територій та Співдружності.

Австралійський комітет проректорів (AVCC), заснований у 1935 році, має статус компанії з обмеженою відповідальністю, яку гарантують її учасники.

Члени комітету – це проректори 38 австралійських університетів, президентом комітету є професор Д. Шредер.

Комітет спрямований на розвиток і просування вищої освіти через співробітництво, координацію та добровільну діяльність. Він визначає такі головні завдання: допомога проректорам у виконанні їхніх обов'язків; організація форуму для обговорення питань вищої освіти; розробка політики в сфері вищої освіти; допомога у реалізації цілей, вимог та інтересів австралійських університетів; підтримка міжнародного співробітництва; розповсюдження інформації про австралійські університети; адміністрування програм за участю австралійських університетів.

Діяльність комітету поділяється на:

1. Багатосторонні заходи.

Комітет представляє інтереси австралійських університетів в програмах університетської мобільності в Азії і Океанії, в зоні Індійського океану; вводить в регіони систему присвоєння і переведення академічних заліків, яка була ухвалена програмою; допомагає розвитку азіатсько-тихоокеанській дослідницькій роботі в галузі вищої освіти.

2. Двосторонні проекти.

Австралійський комітет проректорів співпрацює з агентами вищої освіти й академічної мобільності Німеччини, Австрії, Швеції, Франції, Італії, Кореї, Японії, Китаю, Таїланду, Малайзії, Тайваню, Індонезії та Індії. Пріоритети галузі співробітництва включають адміністрування університетів, наукові зв'язки та визнання кваліфікацій.

3. Співробітництво з університетами.

Комітет здійснює контроль за міжнародними зв'язками, стежить за дотриманням етичних принципів у наданні іноземним студентам освітніх послуг, готує публікації та звіти. Від імені австралійських університетів комітет захищає їхні інтереси з питань міжнародної освіти [6; 8].

3.3.3. Система вищої освіти в Австралії

Система вищої освіти в Австралії складається з університетського сектора і сектора професійної освіти. Всього в Австралії 39 університетів, включаючи два приватних – університет Бонда та Нотр Дам. Серед державних університетів п'ять належать до вищих навчальних закладів змішаного типу (вища і професійна освіта та доузівська підготовка). Приватні вузи – це, в основному, теологічні коледжі і такі, що спеціалізуються у певних професійних галузях та у сфері мистецтва.

Найпопулярнішим приватним австралійським університетом вважають університет Бонда (штат Квінсленд). Він був заснований в 1987 р. А. Бондом, керівником корпорації «Bond». Спочатку університет орієнтувався на внутрішній ринок, а в 90-х рр. – переключився на розвиток транснаціональної освіти і за десятиліття досяг значних результатів: близько половини його студентів (1600 осіб) є іноземцями, які приїхали до Австралії з 60 країн світу. Навіть освітній процес тут організований «для потреб замовника»: набір проводиться впродовж року (що є дуже зручно для студентів з північної півкулі, оскільки навчальний рік в інших університетах Австралії триває з лютого до листопада). Завдяки своїй фінансовій стійкості, університет продовжує існувати навіть після банкрутства корпорації «Bond».

Австралійські вищі навчальні заклади значно різняться між собою за розмірами та кількістю студентів. Наприклад, у найбільшому університеті навчається близько 40000 студентів, а в найменшому – 2000 студентів. Найбільші університети зазвичай розташовуються у великих містах і включають велику кількість коледжів. Більшість вищих навчальних закладів створюються на основі факультетів або шкіл і можуть мати також чимало професійних дослідницьких центрів або інститутів.

Університети – багатогалузеві (багатопредметні) заклади, в той час як позауніверситетські вищі навчальні заклади мають тенденцію пропонувати вузьку спеціалізацію, в деяких випадках це одна або дві спеціальності.

Університети Австралії – самокеровані заклади, що відповідають за власну структуру менеджменту (управління), бюджет, розміщення ресурсів, професорсько-викладацький штат, набір студентів, акредитацію кваліфікацій, забезпечення якості навчання та навчальний розвиток.

В Австралії налічують близько 150 позауніверситетських вищих навчальних закладів, які підпорядковуються державній або територіальній владі і надають такі ж освітні курси, як й університети [9].

Якість освіти в австралійській системі вищої освіти ґрунтується на чіткій взаємодії австралійського уряду загалом, уряду штату і території із сектором вищої освіти. Ця взаємодія була відображена у державному протоколі в затвердженому наказі про вищу освіту, де визначені чіткі критерії і стандарти стосовно: визнання нових університетів і захисту назви «університет»; роботи закордонних вищих навчальних закладів в Австралії; акредитації курсів вищої освіти, що пропонують неакредитовані навчальні заклади; планів програмного забезпечення вищих навчальних закладів, включаючи інші організації; затвердження курсів для іноземних студентів.

Державний протокол уперше був затверджений урядом Австралії, урядами штату та територій у 2000 році, змінений та перезатверджений у 2007 році [6; 9].

Основна характеристика державного сектора вищої освіти – слабка внутрішня диференційованість. Університетська історія Австралії нараховує півтора століття, різниця між поколіннями вищих навчальних закладів незначна. Отож практично не існує тривалих конфліктів між «старими» та «новими» університетами, які є характерними для університетів із континентальною та атлантичною моделями. Однак зміна пріоритетів та стратегій, яка стимулюється інтернаціоналізацією, є значною для слабо диференційованих національних систем освіти – явною стає відмінність між локально і глобально орієнтованими ВНЗ.

Умовно можна виділити три групи поколінь австралійських університетів:

I. До першого покоління відносяться вищі навчальні заклади, засновані в середині XIX ст.

Основні їхні риси – це «академізм» та чітко виражена орієнтація на проведення фундаментальних досліджень. Взірцем такої формувальної системи виступає класичний англійський університет, за його зразком створилися перші австралійські університети.

Яскравим представником цієї форми вважають найстаріший університет Австралії – Університет Сіднея, організований у 1850 р. Серед його випускників – два нобелівських лауреати, президент Всесвітнього банку, чотири прем'єр-міністри. В Сіднейському університеті 92 відділення, 35 тис. студентів, із них 3 тис. – іноземці. Цей університет відомий такими факультетами, як: право, медицина, сільське господарство, економіка, архітектура та інженерна справа. В ньому діє близько 100 науково-дослідних центрів. Цю групу також складають університети: Мельбурнський (1853 р.), Аделаїдський (1874 р.), Тасманійський (1890 р.) в Хобарті, Квінслендський (1990 р.) в Брісбені та Західноавстралійський (1911 р.) в Перті. Всі вони орієнтовані на фундаментальні дослідження як базовий пріоритет розвитку.

Так, Західноавстралійський університет відомий дослідженнями у сфері права, університет Квінсленда – природничих наук, університет Мельбурна вирізняється своєю школою медицини (двоє його випускників отримали Нобелівську премію в цій галузі) тощо.

II. Друге покоління університетів виникає в післявоєнний період. На відміну від перших університетів, головний акцент здійснюється на підготовці кваліфікованих кадрів (що зумовлено соціальним замовленням – в

післявоєнному австралійському суспільстві зростає потреба фахівців із вищою освітою). Це Австралійський університет в Канберрі (1946 р.), університет Нового Південного Уельсу в Сідней (1942 р.), університет Монаш (1961 р.), університет Ла Троб (1967 р.) в Мельбурні, а також ряд інших університетів.

Стимулом до появи другого покоління університетів стало складання акту Федерального Парламенту Австралійського національного університету, який визначав поєднання науки та викладання, поєднуючи в собі риси центрального науково-дослідного інституту та провідного навчального закладу країни. При Австралійському національному університеті (АНУ) з цією метою створюється автономний Інститут наукових досліджень. Донині дослідження, які проводяться в лабораторіях АНУ, користуються широким попитом на світовому ринку дослідницької продукції. Так, серед останніх лауреатів Нобелівської премії професор П. Дохерті (біохімія). Хоча цей університет досі вважається найбільшим дослідницьким центром, в аспекті викладання він не виділяється серед інших університетів. Головним чинником цього стали зміна політичних пріоритетів та відмова від стратегії «зосередження ресурсів в одному місці», що штучно встановлює ієрархію вищих навчальних закладів.

III. Третє покоління австралійських навчальних закладів включає в себе 18 університетів, які були створені за останні роки. Як і в європейських країнах, деякі «нові університети» були реорганізовані із вчительських коледжів і технічних інститутів. Сіднейський технологічний університет – провідний університет третього покоління, заснований у 1988 р. Сьогодні він має 9 факультетів, на яких ведеться підготовка за трьома спеціальностями. Більше половини студентів прибули з-за кордону. Приміром, тільки впродовж 2002 – 2004 рр. кількість іноземних студентів університету збільшилася з 296 до 4 675 студентів.

На прикладі загострення конкуренції між Університетом Сіднея та Сіднейським технологічним університетом спостерігаємо посилення диференціації в одноманітній системі австралійської вищої освіти. У своїй боротьбі за студентів (насамперед іноземних) обидва навчальних заклади зацентрували на оновлення навчальних планів, введення в навчальний процес сучасних інноваційних технологій, відкриття нових міжфакультетних програм. Однак, якщо останній нині більш гнучко реагує на запит австралійського ринку праці (наприклад, університет відкрив на відділенні «Промислового дизайну» першу в Австралії спеціальність «малювальника коміксів»), то Університет Сіднея наголошує на «родоводі», академічних традицій та розвитку наукових шкіл.

У 1996 р. в університетах Австралії навчалося 630 тис. студентів, з них 72% (458 тис.) мали на меті отримати ступінь бакалавра. Тривалість навчання коливається від 3-х років для отримання ступеня бакалавра наук чи мистецтв до 6-ти років для отримання диплома лікаря або хірурга. Університети Мельбурнський, Квінслендський і Нова Англія пропонують також заочне навчання з деяких спеціальностей. Підвищення плати за навчання спонукало до раціонального відбору абітурієнтів і високого конкурсу при вступу до таких престижних навчальних закладів, як Сіднейський, Мельбурнський та Австралійський національний.

Крім університетів, право присвоєння ступенів бакалавра мають 75 із 287 коледжів системи TAFE (Technical and Further Education) – технічна подальша освіта. Ця система охоплює всю державну професійну освіту. Існують також приватні навчальні заклади такого профілю, але TAFE – найбільша освітня організація в країні, яка надає освіту після закінчення школи. Щорічно понад 1 млн. студентів вступають в інститути TAFE, серед них 40 тис. осіб прибувають з-за кордону. Програми TAFE розробляються в співробітництві з промисловими та суспільними закладами. Випускники TAFE можуть вступити до університету із зарахуванням одного або двох років навчання. Такий шлях отримання вищої освіти стає більш поширеним серед студентів, які крім ступеня бакалавра хотіли б отримати кваліфікацію у практичній галузі або, пройшовши практичне навчання, перейти до програми вищого рівня. Отримання ступеня бакалавра в системі професійної освіти, як правило, вимагає навчання впродовж мінімум одного року в коледжі TAFE та двох років в університеті.

Навчальний рік у системі TAFE триває з лютого до грудня, курси англійської мови можуть проводитися в інший час. Навчальні програми розраховані на різні терміни: від декількох годин до 3-х років. Кількість учнів у класах становить 15 – 30 студентів. У процесі навчання багато уваги приділяється практиці та заняттям в аудиторіях, хоча інколи запроваджується університетська методика, яка базується на поєднанні лекційних та семінарських занять. Успішність, як правило, оцінюється за результатами письмових контрольних робіт, на основі виступів в класі, за результатами практики та коротких тестів [5; 10].

Уряд країни надає фінансову допомогу університетам усіх штатів. Кожен є автономним в управлінні. Вони самі визначають зміст навчальних планів та програм. Зазвичай, університетський курс триває 3-4 роки навчання.

Роботодавці на робочих місцях використовують узгоджені курси, щоб

встановити правила навчання робітників. Багато промисловців та бізнесменів надають робочі місця для навчання майбутніх фахівців. Деякі види такого навчання зараховуються в кваліфікацію. Люди, які навчалися за кордоном можуть надати свої посвідчення освіти, що сприяє їм при влаштуванні на роботу.

Висновки

Отже, ми можемо констатувати, що у структурі сільського господарства Австралії провідна роль належить тваринництву. Австралія є найбільшим у світі виробником і постачальником високоякісної вовни, одним з провідних експортерів м'яса і пшениці. Важливу частину експорту країни становлять молочні продукти, рис, цукор, фрукти, високоякісні вина, а також бавовна. Торгівельні відносини зв'язують Австралію майже з 200 країнами світу.

Будучи високорозвинутою країною Австралія не може не зважати на вимоги ринку праці, що безпосередньо впливають на розвиток сільськогосподарського сектора та кількість виробництва продукції. Ми визначили зовнішні та внутрішні чинники впливу на розвиток економіки країни. Таким чином, ми вирізнили основні вимоги до професійної підготовки фахівця сільськогосподарської галузі.

Ми з'ясували, що головним закладом освіти, що готують фахівців високого профілю аграрного спрямування є вищі навчальні заклади: університети та коледжі технічної подальшої освіти. Провідну роль у розвитку вищої освіти відіграє австралійський комітет проректорів. Його діяльність спрямована на розвиток і просування вищої освіти через співробітництво, координацію та добровільну діяльність.

3.4. Роль научно-исследовательской деятельности студентов в формировании профессиональных компетенций в технических вузах

Введение

Внедрение нового образовательного стандарта с учетом компетентностного подхода, введение новых дисциплин, быстро растущий поток информации, уменьшение часов аудиторных занятий, увеличение учебного времени на самостоятельное изучение дисциплин требуют оптимизации учебного процесса.

Помимо этого на выходе выпускник сталкивается с тем, что из-за постоянно растущего потока информации, приобретенные знания быстро устаревают и полностью утрачиваются, профессиональные знания требуют постоянного

обновления.

Главным стало не заучивание огромного массива информации, а умение выбирать из него необходимые знания и обобщать их. Поэтому целью большинства преподавателей является не заставить студентов запомнить лекцию, а потом воспроизвести ее на зачете или экзамене, а научить их обновлять свои знания в течение всей жизни.

Актуальность и значимость проблемы обусловлена потребностью студентов овладеть профессиональными компетенциями и научиться обновлять профессиональные знания путем приобретенного умения работать с большим потоком информации. В настоящее время востребованы те формы обучения, которые позволяют обучать самостоятельному поиску и анализу необходимой информации. Это дает возможность придать гибкость образованию, т.е. реализовать его во множестве различных форм, в том числе и осуществлять самостоятельную индивидуальную подготовку.

В этих условиях научно-исследовательская деятельность студентов становится одной из ведущих форм учебного процесса, так как позволяет преподавателю научить студентов учиться, чтобы в течение всей жизни они могли обновлять собственный запас знаний.

Целью данной работы является рассмотреть известные формы и виды научно-исследовательской деятельности студентов кафедры и сделать рекомендации по применению некоторых из них к исследованиям в области техносферной безопасности, показать пути совершенствования и способы их непрерывного развития.

Организация научно-исследовательской работы на кафедре вуза

Область профессиональной деятельности студентов обучающихся по направлению подготовки «Техносферная безопасность», профиль подготовки: «Защита в чрезвычайных ситуациях» включает в себя: обеспечение безопасности человека в современном мире; формирование комфортной для жизни и деятельности человека техносферы; минимизацию техногенного воздействия на природную среду; сохранение жизни и здоровья человека за счет использования современных технических средств, методов контроля и прогнозирования.

На кафедре «Защита в чрезвычайных ситуациях» деятельность преподавателей направлена на увеличение интенсивности самостоятельной работы, на которую согласно новым образовательным стандартам студент должен тратить свыше пятидесяти процентов учебного времени. В этих условиях именно научно-исследовательская деятельность студентов превратилась в один из основных компонентов профессиональной подготовки, которая стала